

СХВАЛЕНО
Вченою радою Хмельницького ОІППО
протокол №5
від 27 грудня 2019 року

ЗАТВЕРДЖУЮ :

Ректор
Хмельницького обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти

В.І. Очеретянко

наказ № 418-но від 27.12.2019 року

З В І Т
ПРО РОБОТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО
ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЗА 2019 РІК

м. Хмельницький
2019 рік

З В І Т
ПРО РОБОТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО
ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЗА 2019 РІК

У 2019 році інститут продовжував свою діяльність у напрямку розвитку закладу як обласного координаційного, наукового, навчального, науково-методичного та інформаційно-аналітичного центру в системі дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти області для забезпечення рівного доступу до якісної післядипломної освіти відповідно до нових соціально-економічних умов розвитку України та у контексті реалізації Національної стратегії розвитку освіти на 2012-2021 роки та Концепції Нової української школи.

Ця мета визначила основні пріоритетні напрями розвитку інституту, серед яких домінуючими були НУШ, освіта дітей з особливими освітніми потребами, модернізація системи науково-методичного супроводу професійного зростання педагогічних працівників та модернізація управління школою в контексті сучасних викликів, духовно-моральне та національно-патріотичне виховання молоді та інші.

Реалізацію цих завдань забезпечували 5 кафедр та 8 науково-методичних центрів, а також Обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти та Обласний навчально-методичний центр психологічної служби.

На розгляд найважливіших питань діяльності інституту спрямовували свою діяльність **вчена та науково-методична ради**. На 5 засіданнях ученої ради, 4 – науково-методичної та одному спільному було розглянуто близько 30 питань, більшість яких стосувалася наукової, навчальної та методичної діяльності кафедр і науково-методичних центрів, а також науково-методичного супроводу освітньої діяльності, що здійснювався районними та міськими методичними кабінетами і центрами.

Основні питання було присвячено аналізу виконання Державних та обласних програм і проектів, підсумкам діяльності кафедр щодо виконання ними наукової, методичної та організаційної роботи, а також аналізу діяльності науково-методичних центрів з окремих питань. Зокрема, означено діяльність НМЦ організації наукової роботи та моніторингових досліджень у 2016-2018 рр. та його завдання на 2019-2021 рр., здійснено аналіз діяльності центру виховної роботи та позашкільної освіти щодо забезпечення компетентнісного підходу до реалізації задач національно-патріотичного виховання у контексті положень «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді»; методично-організаційного супроводу діяльності вчителів географії Теофіпольського району щодо застосування і оцінювання компетентнісних завдань в умовах реалізації оновлених освітніх програм з предмету; роботи методичних служб Полонського та Новоушицького районів щодо проектування індивідуального професійного розвитку вчителів суспільних дисциплін в контексті стратегії «навчання впродовж життя»; поширення досвіду ряду вчителів-методистів через тренінги з актуальних питань шкільного курсу інформатики на платформі Adobe Connect Pro; методичного супроводу впровадження основ соціальної та фінансової грамотності в освітній процес закладу дошкільної освіти (м. Славути); психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами та надання якісних освітніх послуг Хмельницьким міським інклюзивно-ресурсним центром № 1; ходу виконання ряду рішень науково-методичної ради (з питань методичного супроводу викладання фізики в освітніх закладах, «Про роботу методичного кабінету відділу освіти, молоді, спорту, культури виконавчого комітету Старосинявської селищної ради щодо науково-методичного супроводу вдосконалення професійної компетентності педагогічних працівників інклюзивних закладів», «Про діяльність методичних служб Кам'янець-Подільського РМК, Городоцької міської, Городоцької, Сатанівської та Гуменецької ОТГ щодо забезпечення успішної організації освітнього процесу в перших класах Нової української школи») тощо.

Затверджено низку нормативних документів, зокрема «Положення про факультет Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти», «Положення про порядок надання платних послуг Хмельницьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти», «Про порядок підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників у Хмельницькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти в 2020 році», «Про порядок проведення виборів ректора Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти», «Про організаційний комітет із проведення виборів ректора Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти», «Про виборчу комісію з проведення виборів ректора Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти».

Підведено підсумки дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня з теми: «Теоретико-методичні засади формування екологічної компетентності учнів старших класів загальноосвітньої школи сільської місцевості» (кер. Скрипник С. В.).

Пройшли експертизу й отримали рекомендацію до друку наукові та науково-методичні матеріали працівників інституту та освітян області (всього – 59, з них схвалено – 47, схвалено та рекомендовано до друку – 3, схвалено та рекомендовано до участі у конкурсі – 2).

Навчальна діяльність інституту відповідала вимогам чинного законодавства України та регіональному замовленню на підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників закладів освіти області.

Тривалість, форми та технології підвищенням кваліфікації відповідали нормативним вимогам, сучасній філософії і методології освіти, психології і педагогіці навчання дорослих, потребам освітян.

Навчальні плани і програми, підготовлені закладом, схвалені вченою радою та відповідно погоджені у Департаменті вищої освіти Міністерства освіти і науки України, відповідали замовленим напрямом підвищення кваліфікації кадрів освіти.

У зв'язку з реформаційними та децентралізаційними процесами, що проходять в Україні, у фокусі уваги перебували початкова та інклюзивна освіта. Розгорнуто системну роботу з підготовки вчителів до роботи Нової української школи, особливу увагу зосереджено на організації навчання третіх та четвертих класів; розроблено навчальні програми та розпочато навчання: вчителів біології та екології (за новою програмою НУШ), новопризначених керівників інклюзивно-ресурсних центрів та новопризначених фахівців інклюзивно-ресурсних центрів. Продовжувалась співпраця з Літнім інститутом вчителів Канади, Інститутом Гете щодо удосконалення мовної практики вчителів області тощо.

Продовжувалась діяльність щодо удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних та керівних кадрів освіти шляхом курсової підготовки. В цілому за 2019 рік різними формами підвищення кваліфікації охоплено 9960 осіб, у т.ч.:

- працівники дошкільних закладів 628 ос.;
- вчителі початкових класів 663 ос.;
- вчителі суспільно-гуманітарні дисципліни 1417 ос.;
- вчителі природничо-математичних дисциплін 1023 ос.;
- вихователі та інші працівники виховної сфери 461 ос.;
- педагоги спеціальної освіти 619 ос.;
- керівні працівники галузі освіти 437 ос.;
- керівники з охорони праці 1254 ос.;
- підготовка педагогічних працівників до роботи в умовах Нової української школи 3458 ос.

Навчально-тематичні плани курсів підвищення кваліфікації розроблені за 80 напрямками освітньої діяльності, розраховані на аудиторну роботу і самоосвітню діяльність педагога та містять 6 кредитів.

Питанням удосконалення науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, управління професійним розвитком педагогічних, керівних і методичних кадрів освіти було присвячено **45 наукових заходів**: 11 конференцій, круглих столів, обласного та регіонального рівнів, 1 форум, 7 педагогічних читань, Четверта літня управлінська школа директорів закладів загальної середньої освіти, 25 семінарів (тощо).

Цьогоріч продовжено традицію проведення конференцій у веб-режимі із застосуванням платформи АДОБЕ КОННЕКТ ПРО (IV інтернет-форум «Науково-методичний супровід педагогічних працівників у світлі Концепції Нової української школи», 1-17 жовтня).

Загалом за результатами цих наукових зібрань підготовлено 4 збірники.

Підготовлено і проведено також **всеукраїнські та міжрегіональні зібрання** інших форматів, зокрема:

- Міжрегіональне засідання кафедр Хмельницький – Рівне – Луцьк «Практична медіаграмотність: аспекти впровадження в освітній процес» (2-5 липня);
- Всеукраїнський семінар «Організаційно-педагогічні умови створення моделі освітнього простору закладу позашкільної освіти в умовах децентралізації» (27 листопада);
- Всеукраїнський науково-практичний семінар «Самоосвітня діяльність як ефективна умова розвитку творчого потенціалу та професійної компетентності вчителя» тощо.

Удосконаленню науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, управління професійним розвитком педагогічних керівних і методичних кадрів освіти слугували **обласні науково-методичні та науково-практичні семінари**, семінари-практикуми, семінари-тренінги та семінари-наради та ін. Загалом було організовано та проведено 114 таких заходів для різних категорій освітян.

Методисти інституту брали участь в організації та проведенні районних і міських семінарів учителів різних фахів та напрямів роботи, які були ініційовані методистами Р(М)МК, ОТГ, у міжнародних, всеукраїнських та регіональних

науково-методичних зібраннях.

Активно реалізовувались нові форми методичної підтримки педагогічних, методичних і керівних працівників області, засновані на сучасних Інтернет-технологіях та використанні електронного освітнього контенту, – **вебінари**, яких протягом року було проведено близько 140. Крім актуальних проблем діяльності інституту, за допомогою вебінарів оперативно розглядалися питання, що потребували термінового вирішення, а також системно здійснювалось інформаційне забезпечення методичних служб районів, міст, ОТГ. Формат веінарів був активно використаний і для проведення ряду тренінгів.

Набула подальшого поширення сучасна форма науково-методичної допомоги – **тренінги**. Так, протягом року було проведено 61 тренінг тематичного (цільового) призначення для вчителів, методистів, особливо актуальними та популярними були тренінги з проблем моделювання нових нестандартних форм підвищення кваліфікації педагогів для вихователів закладів дошкільної освіти, для вчителів іноземної мови, які працюють як у початкових класах, так і у старшій школі з питань диджіталізації навчального процесу та використання гаджетів на уроці, тренінги керівників НУШ та міні-тренінги з медіаосвіти та медіаграмотності для різних категорій педагогічних працівників та керівних кадрів, тренінги з питань впровадження ІКТ та здоров'язбережувальних технологій у освітній процес, «Критичне мислення в освіті» та ін.

Формати проведення тренінгів різноманітні, як очні, так і дистанційні, у форматі вебінарів (проводяться на платформі Adobe Connect Pro, на власному сервері інституту). Такий формат дозволяє записувати контент та переглядати у будь-який зручний для учасника час.

Ряд заходів було організовано і проведено на комерційній основі, зокрема, 14-годинний тренінг для вчителів природничо-математичного циклу «Медіаосвіта на уроках», що набув популярності та отримав ряд схвальних відгуків, 12 годинний тренінг «Дисперсні системи» для вчителів хімії, участь в якому взяли вчителі з 7 областей України, 11 тренінгів у форматі вебінарів

(всього 93 навчальних вебінари) для вчителів інформатики та інших педагогічних працівників. До бюджету інституту надійшло 99496,01 грн. (з них за курси 48594,00 грн., за тренінги – 50902,01 грн.), що майже втричі більше, ніж у минулому році (разом 38,5 тис. грн.).

Для науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, керівної і методичної діяльності протягом року традиційно працівники кафедр та науково-методичних центрів інституту підготували **науково-методичну та методичну продукцію**:

- 51 методична рекомендація та інструктивно-методичний лист та 18 буклетів щодо реалізації окремих напрямів освітньої та виховної діяльності;
- 8 навчальних програм, 1 комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної діяльності як для системи післядипломної педагогічної освіти, так і для інших типів закладів освіти;
- 18 науково-методичних праць та збірників науково-методичних матеріалів;
- 40 навчально-методичних і методичних посібників.

Тематика посібників і науково-методичних збірників, як і методичних рекомендацій, стосувалася практично всіх напрямів науково-методичної діяльності інституту.

Активно реалізовувалась практика підготовки підручників, робочих зошитів, зошитів-посібників, практикумів, атласів з природничо-математичних дисциплін та технологій, більшість із яких вже отримали гриф МОН (загалом 16, серед них – **5 підручників**):

1. Гільберг Т.Г. Я досліджую світ: підруч. для 2-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х ч.): ч. 1. / Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич. – Київ: Генеза, 2019. – 144 с.: іл.
2. Гільберг Т.Г. Я досліджую світ: підруч. для 2-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х ч.): ч. 2. / Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич. – Київ: Генеза, 2019. – 144 с.: іл.

3. Гільберг Т.Г. Географія: підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Гільберг Т. Г., Савчук І. Г., Совенко В. В. – К.: УОВЦ «Оріон», 2019. – 288 с. : іл. ум. друк. арк. 23,4/7,8.
4. Павич Н. М. Підручник «Трудове навчання (5-6 кл) для дівчат загальноосвіт. навч. закл. / Ходзицька І. Ю., Павич Н. М., Горобець О. В., Крімер В. В. – Харків: Ранок, 2019.
5. Павич Н. М. Підручник «Технології. 10 (11) клас. Рівень стандарту». – Харків: Ранок, 2019. – 207 с.

Актуальні питання педагогічної науки, методики та практики систематично висвітлюються на сторінках обласних освітянських видань, що друкуються інститутом, – газеті «Майбуття» (у 2019 році вийшло 24 номери газети) та журналі «Педагогічний вісник» (2 тематичні номери: «Управління освітою», «Біологія та екологія»).

Наукові дослідження проводились за 5 загальнокафедральними та 35 індивідуальною темами, діяльність за 12-ма темами було розпочато у 2019 році. Їх результати презентовано на науково-практичних конференціях, засіданнях круглих столів, семінарах, висвітлено у друкованих матеріалах, оприлюднено на сайті інституту. Також науковий доробок презентувався на зібраннях, що проводились іншими вищими навчальними закладами та освітніми установами (конференціях, форумах, педагогічних читаннях, засіданнях круглих столів).

Дані, одержані в результаті наукових досліджень, знайшли відображення у 147 **наукових статтях**, опублікованих у збірниках наукових праць, науково-методичних та педагогічних виданнях, з них 12 статей опубліковано у збірниках, що входять до переліку фахових видань України, затверджених ВАК, 12 – у збірниках, що включені до міжнародних наукометричних баз, 2 – у закордонних фахових журналах.

Усього науково-педагогічними та педагогічними працівниками інституту було презентовано близько 300 матеріалів, більше половини з яких них побачили світ у збірниках тез, збірках наукових праць, науково-методичних та методичних матеріалів.

Працівниками інституту **прорецензовано** низку матеріалів освітян області, зокрема 548 науково-методичних та навчально-методичних та методичних матеріалів, підготовлено 9 експертних висновків щодо підручників на замовлення МОН, 7 експертних оцінок та відгуків на докторські і кандидатські дисертації, відгуків на автореферати; 13 – на магістерські та дипломні роботи, забезпечували керівництво 2-ма аспірантами, науковими роботами педагогічних працівників.

У 2019 р. проводилась **дослідно-експериментальна робота регіонального** рівня з 6 тем у 9 експериментальних закладах міст Кам'янця-Подільського, Хмельницького, Нетішина та районів Білогірського, Красилівського, Хмельницького, Шепетівського; учасниками дослідно-експериментальної роботи **всукраїнського** рівня було 58 закладів (з 15 тем).

У 2019 році розпочато 1 тему всеукраїнського рівня, розширено базу проведення експерименту всеукраїнського рівня з 1 теми.

У 2019 році завершено 5 експериментів всеукраїнського рівня та 1 експеримент регіонального рівня «Теоретико-методичні засади формування екологічної компетентності учнів старших класів загальноосвітньої школи сільської місцевості» (науковий керівник Скрипник С.В.).

З метою **розробки та впровадження у практику роботи інноваційних методів** та технологій навчання і виховання, управлінської діяльності, а також для **поширення передового педагогічного досвіду** і пошуку оптимальних та інноваційних шляхів вирішення конкретних педагогічних проблем на базі перспективного досвіду окремих педагогів та керівників, переможців всеукраїнських конкурсів, а також окремих навчальних закладів, працювало 36 угруповань різних категорій керівних та педагогічних працівників, діяльність яких організував та координував інститут:

- 8 обласних шкіл педагогічної майстерності,
- 18 творчих майстерень, студій, груп,

– 13 обласних авторських педагогічних майстерень.

Розпочато вивчення та узагальнення досвіду **13** педагогів з окремих питань, **2** із них узагальнено, **3** – поширено.

За результатами їх діяльності підготовлено методичні посібники, методичні рекомендації, поради та інші матеріали, створено блоги.

Вивчено досвід роботи методичних служб (Р(М)МК, НМЦ) області з 12 окремих фахових питань, з них підготовано 10 аналітичних довідок на науково-методичну раду ХОШПО.

Виявлення, оптимізацію та трансформування нових ефективних сучасних форм освітньої діяльності у педагогічну практику продовжує забезпечувати **Обласна інформаційно-ресурсна лабораторія творчого педагога**. Серед основних її завдань – відбір, акумуляція та концентрація кращих освітніх, дидактичних, методичних напрацювань педагогів області та забезпечення вільного доступу до якісного контенту через електронний ресурс «Цифрова лабораторія педагогічного досвіду ХОШПО» та стаціонарну виставку. У 2019 році Обласний інформаційний банк передового педагогічного досвіду поповнено **123** методичними розробками.

Вагомим фаховим зібранням досягнень залишається обласна виставка педагогічних ідей «Освіта Хмельниччини на шляхах реформування», яка з 2014 року працює у цифровому форматі. Виставка є найбільшим диджиталізованим репозитарієм педагогічних розробок в галузі освіти області У 2019 році на обласний етап виставки надійшло **1598** цифрових творчих доробків, з яких призиви – **1100** робіт, що становить **68,84%** якості від загальної кількості. Якість поданих матеріалів у 2019 році підвищилась на 1,4%. Пріоритетні напрямки тематики матеріалів, презентованих на виставці у 2019 році, спрямовані на реалізацію Концепції «Нова українська школа», оновлення змісту освіти на компетентісній основі, підвищення ефективності навчального процесу, наскрізний процес виховання, який формує цінності, формування цифрової культури, децентралізацію та ефективне управління.

Інтерактивне доповнення формату трансформації та популяризації педагогічного досвіду: від виставки постійно діючої, пересувної – до

віртуальної, розташованої на сайті «Цифрова лабораторія педагогічного досвіду ХОППО». Сайт забезпечує доступ до **10353** кращих педагогічних розробок у цифровому форматі освітян області:

- виставка – **7529** робіт;
- обласний інформаційний банк ППД – **645** матеріали досвіду;
- репозитарії – **2177** матеріалів;
- обласні школи педмайстерності – **11**.

Запровадження такого формату значно скорочує матеріальні затрати і педагога, і методичних служб, дозволяє ознайомитись усім бажаним з кращим досвідом освітян через мережу Інтернет. На віртуальній виставці творчі доробки педагогів представлено електронними аналогами друкованих посібників, презентаціями, електронними тестовими розробками, електронними навчальними посібниками, електронними навчально-методичними комплектами, відео-майстер-класами, електронними тестами, квестами, відео-екскурсіями.

У рамках популяризації педагогічного досвіду освітян області функціонує Музей освіти Хмельниччини, експозиція постійно діючої виставки «Самчиківський народний розпис у дошкіллі Хмельниччини», експозиції виставкових стендів різноманітного тематичного спрямування .

Працівники інституту здійснювали науково-методичний супровід проведення **конкурсів фахової майстерності** педагогічних працівників – як всеукраїнських (обласних етапів), так і конкурсів, ініційованих та проведених інститутом.

Всеукраїнські:

- конкурс майстерності працівників позашкільних закладів «Джерело творчості» (переможці всеукраїнського рівня: Тищенко Наталя Анатоліївна, кер. гуртка комунального закладу Дунаєвецької міської ради «Будинок творчості школяра» – I м.; Барановський Володимир Іванович, керівник гуртка Кам'янець-Подільського позашкільного НВ – II м.);
- конкурс рукописів літератури та програм для позашкільної освіти;

- «Інноваційний урок фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу» (Кмита Микола Дмитрович, вчитель фізичної культури Дунаєвецької ЗОШ І-ІІІ ст. №3);
 - конкурс авторських програм практичних психологів, соціальних педагогів «Нові технології в новій школі» (Савель І.С., практичний психолог ЗОШ №17 м. Кам'янця-Подільського – диплом учасника у номінації «Профілактичні програми»);
 - конкурс перспективного досвіду роботи щодо впровадження програмно-методичного комплексу «Впевнений старт: старший дошкільний вік» (ДНЗ№15 м.Кам'янця-Подільського – диплом переможця у номінації «Взаємодія педагогічної команди»);
 - конкурс фахової майстерності для вчителів – українців «Соняшник – учитель» (ІІІ місце – Шелест Лариса Іванівна; Загороднюк Ольга Іванівна; Римар Наталія Василівна, Маківський НВК «Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів, колегіум» Маківської сільської ради Дунаєвецького району);
 - інтернет-конкурс «Учитель року» за версією «Колосок» (62 учасники від області, 1 лавреат);
 - Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек;
 - Інтернет-конкурс «Урок в першому класі НУШ та ін.
- Обласні конкурси:
- конкурс на кращу модель закладу загальної середньої освіти (взяли участь 27 закладів у трьох номінаціях: на кращу модель НВК – переможець Дунаєвецький НВК «ЗОШ І-ІІІ ступенів, гімназія»; на кращу модель ЗЗСО – переможець Митинецька ЗОШ І-ІІІ ст. Красилівського району; на кращу модель гімназії, колегіуму, ліцею – переможець Гуменецький ліцей Гуменецької сільської ради);
 - інтернет-конкурс на кращу модель громадського самоврядування в закладах освіти (18 закладів-учасників, переможець – Зеленченська ЗОШ І-ІІ ступенів Дунаєвецької міської ради).

Наймасовішим серед конкурсів фахової майстерності залишається Всеукраїнський конкурс «Учитель року». У 2019 році відбувався за номінаціями «Географія» (22 учасники обласного туру), «Захист Вітчизни» (16 учасників), «Основи здоров'я» (24 учасники), «Вчитель інклюзивного навчання» (10 учасників), «Французька мова» (3 учасники). Високий рівень проведення обласного етапу приніс заслужено високі відзнаки на заключному всеукраїнському турі, три з п'яти учасників увійшли в десятку кращих (V місце – «Вчитель інклюзивного навчання», VI місце – «Захист Вітчизни», VIII місце – «Основа здоров'я»).

Працівниками інституту було подано свої доробки на Одинадцятий всеукраїнський конкурс наукових, навчальних і методичних праць з проблем післядипломної освіти, що проводився під егідою Консорціуму закладів післядипломної освіти із залученням закладів післядипломної освіти-членів Українського відкритого університету післядипломної освіти. За результатами конкурсу отримано:

I місце в номінації «Посібники» за навчально-методичний посібник «Ідеї козацької педагогіки. Сучасний педагогічний дискурс» (Берека В.Є., Орловська Н.М.);

I місце в номінації «Дидактичні матеріали» за працю «Розвиток науково-дослідницької компетентності вчителя: Навчально-методичне видання для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» (Білошицький С.В., Мітягіна С.С.);

Диплом лавреата конкурсу в номінації «За практичну цінність» за працю «Формування психологічної готовності керівників закладів загальної середньої освіти до управлінської діяльності: науково-методичне видання» (Шевчишена О.В.).

Продовжувалась робота по розвитку здібностей та обдарувань учнівської молоді. Забезпечено науково-методичний супровід та проведення понад 20 конкурсів міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів, у яких взяли участь майже 60 тис. учнів. Наймасовішими конкурсами стали

«Бобер», «Геліантус», «Кенгуру», «Колосок», «Кришталева сова», «Левеня», «Лелека», «Патріот», «Соняшник», «Об'єднаймося ж, брати мої!», Всеукраїнський конкурс дитячого читання «Книгоманія - 2019» та інші.

У Міжнародному творчому конкурсі «Малюнок, лист, вірш до мами» 23 учні стали переможцями та номінантами у трьох категоріях.

На Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Молодь обирає здоров'я» команда «Fine style» ЗЗСО I-III ст. №3 м. Старокостянтинова отримала III місце.

Вдруге успішно організовано та проведено обласний учнівський конкурс «Юні знавці Біблії».

Близько 40 тис. школярів області були учасниками Всеукраїнських учнівських олімпіад різних етапів, 81 учень представляли область на IV етапі, 36 із них здобули перемогу. Найкращі результати показали учасники команд з інформатики (7 дипломів), з інформаційних технологій та біології – по 4 дипломи, з хімії, екології – по 3 дипломи, з правознавства, історії, англійської мови, польської мови та літератури, трудового навчання – по 2 дипломи. У 2019 році за результатами участі в обласному етапі учнівських олімпіад обласною премією та дипломами I і II ступенів нагороджено 248 учнів, на що виділено бл. 290 тис. грн.

Традиційно значною популярністю користувалась чергова Інтернет-олімпіада з інформатики, яка у 2019 році уже була ювілейною двадцятою. Її учасниками були 399 учнів, із них 149 – з інших областей. 9 переможців Інтернет-олімпіади було запрошено поза квотою на III-й (обласний) етап олімпіади з інформатики (програмування).

Надзвичайно високим був рівень проведення на базі нашої області, і за участі інституту фінальних етапів всеукраїнських турнірів юних біологів (на базі Хмельницького ліцею II-III ступенів, 18 команд із різних областей України) та юних істориків (на базі закладів освіти м. Кам'янця-Подільського – 26 команд), за що заслужено отримано позитивні відгуки та найвищу оцінку.

Протягом року в області більшої популярності набув турнірний рух. У турнірах на регіональному рівні взяли участь 97 учнівських команд: юні журналісти, історики, філософи та релігієзнавці, біологи, хіміки, правознавці,

фізики, математики, інформатики, географи, економісти. Кращі команди представляли область на фінальних етапах турнірів з 11 напрямів. Перемогу здобули: юні біологи (I м.) – збірна команда Хмельницької області (учні НВК № 10 м. Хмельницького, Хмельницького ліцею II-III ступенів та Шепетівського НВК «ЗОШ I-III ступенів – гімназія»); юні математики – збірна команда м. Кам'янця-Подільського (III м.); юні історики – команда Хмельницького ліцею II-III ступенів Хмельницької обласної ради та команда Кам'янець-Подільського НВК № 13 у складі спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням польської мови і гімназії (III м.); юні фізики – збірна команда м. Хмельницького (III м.); юні економісти – команда Хмельницького колегіуму імені Володимира Козубняка (III м.).

Стабільно високим залишався рівень проведення обласних міжнародних та всеукраїнських конкурсів філологічного спрямування:

- IX Міжнародний мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка;
- XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика;
- XII Міжнародний конкурс з українознавства.

Зокрема у 2019 році перемогу на Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика здобули 3 учні області (1 – I місце; 1 – II місце; 1 – III місце), переможцями Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Г. Шевченка стали 8 учнів Хмельниччини (1 – I місце; 3 – II місце; 4 – III місце), на підсумковому етапі XVIII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості у номінації «Література» – 1 переможець.

У контексті розбудови Нової української школи з урахуванням регіонального компонента освіти, інститутом визначено першочергове завдання у напрямі **методичної підтримки діяльності керівних, методичних і педагогічних кадрів** – забезпечення науково-методичного супроводу формування й розвитку професійної компетентності керівних, методичних і педагогічних кадрів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти щодо реалізації оновленого змісту освіти.

Акцент зроблено на реалізації відкритої мережевої взаємодії методичних служб з урахуванням процесів децентралізації.

У зв'язку з процесами децентралізації на території області утворилось понад 60 суб'єктів методичного супроводу освіти, відмінних за чисельністю, якісним складом працівників і сферою впливу. Сьогодні в області функціонує 33 методичні кабінети, практикуються інші моделі методичного супроводу (міжшкільний методичний центр, управлінсько-методична служба тощо), адаптовані до регіональних умов. Завдяки цілеспрямованій діяльності працівників інституту налагоджено координацію з усіма суб'єктами, що свідчить про довіру та потребу у співпраці з нами.

У цьому році продовжено роботу по підготовці лідерів методичних служб щодо імплементації положень реформи освіти у практику роботи керівних та педагогічних працівників, модернізації методичної роботи як важливого чинника реалізації Концепції НУШ в рамках проекту «Партнерство методичних служб».

На базі РМК відділів освіти, молоді та спорту Віньковецької РДА, управління освіти Шепетівської міської ради, методичного кабінету управління освіти, молоді та спорту Дунаєвецької міської ради працювали обласні консалтингові центри з окремих проблем, зокрема: створення освітнього середовища професійного зростання педпрацівника, забезпечення мережевої взаємодії засобами хмарних сервісів, реалізації сервісного підходу у роботі методичної служби тощо.

Практики діяльності педагогічної громадськості та методистів представлено у рамках роботи IV інтернет-форуму «Науково-методичний супровід роботи педагогічних працівників в умовах реалізації Концепції нової української школи» (вересень-жовтень, 2019).

Реалізуючи свою діяльність у 2019 році, інститут зосереджував головну увагу на виконанні пріоритетних завдань, одним із яких залишалось **впровадження сучасних ІКТ** з метою підготовки педагогічних працівників до роботи в нових умовах, забезпечення рівного доступу до якісної освіти,

підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

На курсах підвищення кваліфікації здійснювалась підготовка вчителів інформатики щодо викладання за новим Державним стандартом базової і повної середньої освіти, загалом підготовка слухачів курсів, спрямована на оволодіння інформаційно-цифровими компетентностями, проводилася за 10-годинною програмою «Цифрова культура педагога», яку було оновлено у 2019 році.

З цією ж метою було організовано і проведено 11 тренінгів на комерційній основі у вигляді вебінарів на платформі Adobe Connect Pro для вчителів інформатики та інших педагогічних працівників (Базовий курс з викладання мови програмування C++ – 1 група, 7 вебінарів; Програмування на мові C#, рівень основної школи – 1 група, 8 вебінарів; Програмування на мові Python, рівень основної школи – 2 групи, 20 вебінарів; Підготовка учнів до олімпіад з інформаційних технологій – 1 група, 10 вебінарів; Дисперсні системи. Базовий та профільний курс – 1 група, 9 вебінарів; ІКТ компетентність методиста – 1 група, 8 вебінарів; Інтернет-сервіси в освітньому процесі – 1 група, 7 вебінарів; Мультимедіа – 1 група, 13 вебінарів; Ужгородська школа програмування для школярів – 1 група, 11 вебінарів). Загалом проведено 93 навчальних вебінари. Тренінгами було охоплено понад 450 педагогічних працівників із 18 областей України.

На замовлення громад області, директорів закладів загальної середньої освіти було проведено 14 виїзних тренінгів на тему «Використання мультимедійної дошки та сучасних інтернет сервісів у навчальному процесі», у яких взяли участь 323 учителів.

Велика увага приділялась підтримці обдарованої учнівської молоді. Так, обласним факультативом з програмування було охоплено 1187 учнів із 54 навчальних закладів області.

Матеріали усіх заходів висвітлено на сайтах ХОШПО: сайт для вчителів інформатики, вісник ХОШПО, в соціальній мережі Фейсбук у групі «Інформатики Хмельниччини». Завдяки рубрикам сайту «Викладання

інформатики», «Кабінет інформатики», «Конспекти, розробки вчителів інформатики», «Обласний факультатив з програмування», «Цифрова лабораторія педагогічного досвіду Хмельницького ОППО» забезпечено реалізацію сучасних форм методичного супроводу викладання інформатики, розміщено кращі доробки вчителів області, висвітлено актуальні питання викладання інформатики та ІКТ.

Навчальна, наукова та методична діяльність в інституті забезпечується через 145 комп'ютерних робочих місць, з яких 56 – у комп'ютерних класах. Усі вони підключені до мережі Інтернет. Крім того є чотири зони бездротової мережі Wi-Fi для працівників та слухачів.

Інститут забезпечував технічну підтримку обласного проекту «Країна в смартфоні» – (І.Коцюбан) 10 карт (Google maps):

- Існуюча мережа надання публічних послуг Хмельницької області в частині ЗЗСО, опорні ЗЗСО, ЗДО, ІРЦ, ПТНЗ+ВНЗ;
- Проектна мережа надання публічних послуг Хмельницької області в частині ЗЗСО, опорні ЗЗСО, ЗДО, ІРЦ, ПТНЗ+ВНЗ.

Переосмислення соціальної і професійної місії **вчителя Нової української школи** зумовило продовження в інституті системної діяльності щодо підготовки фахівців до реалізації завдань нового Державного стандарту початкової освіти.

З метою підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності тренерами-педагогами проведено навчання:

- вчителів-класоводів 3-их класів 36 груп (918 осіб) та 4-их класів 32 групи (979 осіб),
- 28 супервізорів-наставників,
- десятьма регіональними тренерами, підготовленими фундацією LEGO, проведено навчання у локаціях для усіх класоводів 1-их, 2-их класів освітніх закладів області.

Загалом науково-методична підтримка освітян області реалізується як комплексний науково-практичний та теоретико-методичний сервіс: предметно-

методичний, моніторинговий, маркетинговий, експертний, консалтинговий. Вона диференційована за змістом, призначенням (методисти, керівники закладів та їх заступники, керівники методоб'єднань учителів, учителі), проводиться з використанням різноманітних форматів: вебінарів (2), авторських семінарів за участю авторів підручників для учнів НУШ (2), семінарів (4), занять Педагогічної студії, семінарів голів методичних об'єднань учителів початкових класів (2), виїзних семінарів для методистів початкової освіти (2), тренінгів (2).

Педагоги початкової школи стали учасниками Інтернет-конкурсу «Урок в першому класі НУШ». В 6 номінаціях брало участь близько 300 учасників.

Технологічність методик навчання відпрацьовується під час занять Школи вищої педагогічної майстерності, яка працює восьмий рік.

Досвідом впровадження методик особистісно і компетентісно зорієнтованого навчання, виховання і розвитку молодших учнів діляться досвідчені вчителі з молодими педагогами під час занять Творчої майстерні вчителів-методистів початкової освіти («Інноватика початкової освіти»).

Інформування громадськості та педагогічної спільноти про особливості навчально-виховного процесу в експериментальних класах висвітлюється в ЗМІ, на сайті інституту, в мережі Фейсбук (відкрита спільнота «НУШ Хмельниччини»; закрита спільнота «Тренери НУШ»), виступ на каналі TV7+.

Перехід на рейки Нової української школи призводить до системних змін у закладах освіти, і насамперед – **дошкільної освіти**, що спонукає шукати нові підходи щодо науково-методичного супроводу її педагогів. Пріоритетами у цьому напрямі були розвиток професійної компетентності педагога через постійний саморозвиток, самовдосконалення та сьогочасний методичний супровід (науковий, інформаційно-аналітичний), а також упровадження інноваційних технологій в освітній процес, прогнозування та відстеження їх результативності.

Задля цього Інститутом проведено ряд науково-практичних та теоретико-методичних масових заходів:

– Регіональну науково-практичну конференцію «Інновації в дошкільному закладі в умовах реформування освіти» (14 листопада 2019 р.);

– 5 семінарів («Реалізація програми Впевнений старт – трансформування у практику сучасних педагогічних ідей, змісту, технологій задля досягнення нової якості освіти»; «Формування здоров'язбережувального середовища та здорового способу життя дошкільників»; «Педагогіка партнерства – якісно новий рівень взаємовідносин між учасниками освітнього процесу»; «Організація сучасного освітнього простору як сукупність умов, сприятливих для якісного проживання дошкільного дитинства»; Презентація наскрізного інтегрованого курсу «Культура добросусідства».

– 8 тренінгів з тем «Моделювання нових нестандартних форм підвищення кваліфікації педагогів через якісне використання інформаційно-цифрових технологій», «Теорія поколінь. Сучасний педагог – сучасна дитина» та «“Впевнений старт” для методичного супроводу закладів дошкільної освіти, які впроваджують програму та навчально-методичний комплекс».

– панельну дискусію «Дієвий інструментарій для практичної реалізації завдань дошкільної освіти в умовах становлення нової української школи» (в рамках саміту-челенджу «Новий освітній простір: територія розвитку і партнерства», м.Славута).

– Працювала Школа педагогічної майстерності з проблеми «Впровадження основ соціальної та фінансової грамотності в освітній процес закладу дошкільної освіти» (ЗДОН№18 м.Кам'янець-Подільського, ЦРД м.Нетішина, ЗДОН№9 м.Славути, ДНЗ№38 м.Хмельницького, ДНЗ№12 м.Шепетівки).

– Діяла Школа новаторства «Розвиток музичних здібностей та гармонізація емоційно-психофізіологічних станів дітей» (для ДНЗ м.Хмельницького).

До Всеукраїнського Дня дошкілля (вересень) підготовлено ряд виставок (Фотовиставку «Дошкілля цвіт»; «Вироби з природного матеріалу»; відеопрезентацію матеріалів переможців Всеукраїнських фестивалів, конкурсів) та низку майстер-класів:

- Квіткова феєрія;
- Диво Поділля – Самчиківський розпис;
- З бабусиної скрині;
- Чарівний фетр;
- Гофрування та папероскручування;
- Кулінарні секретки.

Оновлено експозицію постійно діючої виставки «Самчиківський народний розпис у дошкіллі Хмельниччини» (ауд.№114 ХОППО).

На допомогу педагогам видано збірник матеріалів науково-практичної конференції «Інновації в дошкільному закладі в умовах реформування освіти», навчально-методичний посібник «Формування здоров'язбережувального середовища та здорового способу життя дошкільників», підготовлено інструктивно-методичні рекомендації, низку методичних рекомендацій, презентаційних буклетів.

Продовжується висвітлення методичних рекомендацій та кращих практик дошкільної освіти через сайт ХОППО, блоги «Дошкільний світ Хмельниччини», «Батькам майбутніх першокласників»; YOU-TUBE канал «Дошкілля Хмельниччини»; Facebook у спільнотах «Дошкілля Хмельниччини», «Наш Афлатот (Хмельницька область)», «Порадник педагога ЗДО».

На Всеукраїнському конкурсі перспективного досвіду роботи щодо впровадження програмно-методичного комплексу «Впевнений старт: старший дошкільний вік» отримано Диплом переможця у номінації «Взаємодія педагогічної команди» (ДНЗ№15 м.Кам'янця-Подільського).

Залишається першочерговим як для держави, так і для системи освіти в цілому питання формування патріотизму в українському суспільстві, а тому підвищення ефективності **науково-методичного супроводу щодо модернізації системи патріотичного виховання учнів** було одним з актуальних завдань інституту у 2019 році.

На теренах області успішно реалізується проєкт «Технологічна компетентність як необхідна умова реалізації завдань національно-

патріотичного виховання», діяльнісним етапом якого передбачено заходи щодо активізації роботи з питань військово-патріотичного, героїко-патріотичного виховання, участь у конкурсах, акціях, тощо.

214 підготовлених коучів (тренерів) на місцях проводять тренінги за програмами: «З Україною в серці», «Медіація, крок до примирення», «Вчимося жити разом», «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція». У роботі з батьками впроваджуються програми «Сім кроків назустріч», «Родинна твердиня».

Активна робота здійснюється з юнаками допризовного віку (допризовною підготовкою охоплено 4735 юнаків, що становить 100%): проведено триденні польові заняття/збори (квітень-травень поточного року), на базі 8-го полку спеціального призначення м. Хмельницького проведено змагання серед учнівської молоді, присвячені пам'яті Героїв, на базі Хмельницького міського стрілецького клубу ТСОУ – обласні змагання з допризовної підготовки.

Інноваційною й продуктивною формою диференційованої допомоги педагогам щодо основних засад національно-патріотичного виховання став кластер інформаційного ресурсно-сервісного забезпечення. Впродовж 2019 року видано ряд навчально-методичних посібників: «Формуємо демократичну культуру: соціально-педагогічний аспект» (автор Іова В.Ю.), «Ідеї козацької педагогіки: сучасний педагогічний дискурс» (автори Берека В.Є, Орловська Н.М., нагороджений дипломом I ступеня у XI Всеукраїнському конкурсі наукових, навчальних і методичних праць з проблем післядипломної освіти), збірник проектних матеріалів «Митці рідного краю».

З метою об'єднання та координації діяльності дитячих громадських організацій козацького спрямування області створено асоціацію, до якої долучено 28 козацьких дитячих об'єднань. Розроблено систему науково-методичного забезпечення впровадження ідей козацької педагогіки в навчально-виховний процес: проведено два круглих столи дорослих лідерів, на яких було вироблено план щодо подальшого збереження та розвитку впровадження ідей козацької педагогіки, створено 2 навчально-методичні посібники. Фестиваль козацької слави (листопад 2019) засвідчив про активне

використання форм та методів козацької педагогіки у системі національно-патріотичного виховання.

Серед пріоритетних завдань нашого інституту та освіти загалом у 2019 році залишалось **забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти**, в тому числі, за інклюзивною формою навчання.

Науково-методичний супровід діяльності педагогів області у цьому напрямі здійснювався науково-методичним центром дошкільної, початкової та спеціальної освіти та Обласним ресурсним центром підтримки інклюзивної освіти (ОРЦ). Методичний та аналітичний супровід інклюзивної освіти області та супровід діяльності інклюзивно-ресурсних центрів покладено на ОРЦ.

Зміст і форми роботи методичних служб області з питань спеціальної та інклюзивної освіти у 2019 році були спрямовані на необхідність упровадження інноваційних процесів в освітній системі, заміну старих шаблонних освітніх моделей новими, нестандартними, творчими, прогресивними і водночас дієвими та адаптованими до сьогодення, на підвищення професійної майстерності педагогічних кадрів, зокрема через ефективне застосування дієвих форм і методів проведення корекційної роботи.

З цією метою здійснювалась навчальна, методична, консультаційна, просвітницька робота. Проведено ряд заходів, які спрямовувались як на розвиток компетентностей керівних та педагогічних кадрів області з питань освіти дітей з особливими освітніми потребами, так і на організацію співпраці закладів загальної середньої, дошкільної та спеціальної освіти, які працюють з такими дітьми:

- 7 семінарів, семінарів-практикумів та 4 вебінари з розвитку компетентності керівних кадрів (директорів спеціальних, санаторних шкіл, навчально-реабілітаційних центрів, ліцеїв обласного підпорядкування, Інклюзивно-ресурсних центрів, заступників директорів закладів загальної середньої та спеціальної освіти з виховної роботи), фахівців Інклюзивно-

ресурсних центрів, корекційних педагогів, вихователів, класних керівників, а також вчителів трудового навчання та соціально-побутового орієнтування спеціальних шкіл та навчально-реабілітаційних центрів (відбувались, зокрема, за участі наукових співробітників Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, авторів корекційних програм та підручників);

- 4 тренінги для асистентів вчителів інклюзивного навчання закладів загальної середньої освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням за програмою «Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти» та 6 тренінгів для фахівців ІРЦ різноманітного спрямування;

- засідання круглого столу для вчителів-логопедів ІРЦ «Роль вчителя-логопеда в забезпеченні педагогічного супроводу та наданні психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами в умовах ІРЦ»;

- засідання творчої групи директорів ІРЦ з питання розробки індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

На допомогу фахівцям ІРЦ розроблено інформаційні матеріали та аналітичні таблиці для роботи в хмарному середовищі, які орієнтовані на роботу команди психолого-педагогічного супроводу в закладах дошкільної, загальної середньої освіти; постійно оновлювалися реєстри (реєстр дітей з особливими освітніми потребами за видами порушень, реєстрів закладів та фахівців, які працюють із дітьми з особливими освітніми потребами, реєстр закладів з інклюзивним навчанням, банк даних директорів та фахівців ІРЦ області тощо).

Упродовж року постійно надавалися індивідуальні та групові консультації, методичні рекомендації для педагогічних працівників, консультації батькам щодо необхідності забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти, в тому числі, в інклюзивному

середовищі. Загалом надано 527 методичних рекомендацій для педагогічних працівників щодо роботи з дітьми з ООП.

Освіта дітей з особливими освітніми потребами залишається у фокусі уваги інституту та громадськості: ОРЦ здійснює моніторинг проведення комплексної оцінки дітей віком від 2 до 18 років, забезпечення методичного супроводу педагогів шкіл для якісного надання послуги дітям з ООП та проведення корекційно-розвиткової роботи в умовах ІРЦ; вивчення психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП та надання якісних освітніх послуг ІРЦ розглядалося на засіданні науково-методичної ради ХОППО; завідувач ОРЦ брала участь у програмі телевізійної радіокомпанії «Поділля-центр», де висвітлювала питання впровадження інклюзивного навчання в Хмельницькій області.

Системна діяльність із забезпечення психологічного супроводу навчання і виховання здобувачів освіти проведена **обласним навчально-методичним центром психологічної служби**. Серед пріоритетних завдань у 2019 р. – проведення інформаційно-превентивної роботи щодо попередження домашнього насильства в сім'ї та булінгу в закладах освіти.

Загалом за рік організовано і проведено для методистів та інших категорій працівників психологічної служби 16 семінарів; круглий стіл з питань попередження домашнього насильства та агресії й булінгу в освітньому середовищі (за участі співробітників центрів соціальних служб, служби у справах дітей, кримінальної поліції у справах дітей, листопад 2019).

На допомогу в плануванні та забезпеченні ефективної діяльності фахівців психологічної служби районів/міст/ОТГ/закладів освіти підготовлено та надіслано у відділи (управління) освіти та інші установи освіти понад 50 листів, з них понад 15 інструктивно-методичного змісту. Особлива увага приділялась наданню консультативно-методичної допомоги закладам інтернатного типу, роботі з новопризначеними практичними психологами, соціальними педагогами та малодосвідченими методистами-психологами РМК (ММК), ОТГ.

Було надано понад 750 консультацій за запитами усіх категорій педагогічних працівників, батьків, здобувачів освіти.

Протягом року на запит Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА, УНМЦ ППСР, ІМЗО та інших структур підготовлено низку матеріалів з питань:

- кадрового забезпечення закладів освіти області фахівцями психологічної служби;
- забезпечення надання фахівцями психологічної служби допомоги учням ромської національності з метою їх успішної адаптації до освітнього процесу;
- здійснення психологічного і соціального супроводу дітей внутрішньо переміщених осіб, а також їхніх батьків фахівцями психологічної служби;
- організаційно-управлінського забезпечення діяльності фахівців психологічної служби системи освіти області в умовах створення об'єднаних територіальних громад;
- проведення інформаційно-превентивної роботи щодо попередження домашнього насильства в сім'ї та булінгу в закладах освіти;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів з батьками та дітьми з питань запобігання та протидії домашньому насильству та проведення курсів (спецкурсів), факультативів, лекцій, практичних занять, тренінгів для практичних психологів, соціальних педагогів закладів освіти;
- запит на отримання публічної інформації «Яка робота ведеться у сфері протидії булінгу (цькуванню) учнів та учениць за ознакою їхньої сексуальної орієнтації чи гендерної ідентичності на тлі набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»;
- психологічний супровід та соціально-педагогічний патронаж освітнього процесу;
- скорочення фахівців психологічної служби у 2018-2019 навчальному році;
- здійснення психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються інклюзивно в опорних школах;

- психологічний супровід дітей, що навчаються інклюзивно в опорних школах.

- надання належного соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Співробітники центру були включені до складу робочої групи Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА з розгляду звернень та були долучені до вивчення роботи практичних психологів закладів освіти області й вирішення ситуацій конфлікту, що виникали (ЗОШ I-III ступенів №4 м. Шепетівки, Жердянська ЗОШ I-III ст. Чемеровецької селищної ради; Ганнопільський НВК I-III ст.).

З питань здійснення психологічного супроводу дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в закладах дошкільної освіти, закладах загальної середньої освіти було проведено моніторинг діяльності фахівців психологічної служби системи освіти області.

Фахівці центру висвітлювали окремі питання в прямому ефірі медіакомпанії Поділля-Центр («Булери та їх жертви», Страшнюк Ж.Д.) та в радіоефірі медіакомпанії Поділля-Центр («Наукові досягнення школярів Хмельниччини за 2018-2019 н.р.», Ніколова В.В.).

У 2019 році інститут забезпечував участь області в 5 всеукраїнських моніторингових розвідках: «Стан розвитку STEM-освіти», «Ефективність освітніх процесів в умовах модернізації освітньої галузі. Стан розвитку STEM-центрів/лабораторій в Україні», «Стан розвитку економічної освіти в закладах загальної середньої освіти України», «Надання допомоги дітям, постраждалим від військових дій, внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби» (2018-2020 р.р.), дослідженні наркотичної та алкогольної ситуації в Україні.

Було здійснено 5 регіональних (обласних) і 1 локальне дослідження. Так, було проведено: обласне моніторингове дослідження з питань забезпечення профілактичної роботи в закладі освіти; моніторингове дослідження результативності навчально-методичних заходів з підготовки учнів 11-х класів

закладів ЗСО до ЗНО, організованих Хмельницьким ОІППО; соціологічне дослідження щодо стану підготовки учнів старших класів закладів загальної середньої освіти до зовнішнього незалежного оцінювання; соціологічне опитування педагогів щодо ефективності управління в закладах загальної середньої освіти; регіональний моніторинг стану надання освітніх послуг закладами дошкільної освіти (II етап).

Цьогоріч було представлено новий актуальний напрямок дослідження стану освіти в області – здійснено I етап моніторингу навчальних досягнень учнів Нової української школи, які навчаються за різними освітніми проектами. Його результати було розглянуто в рамках круглого столу, участь в якому взяли представники ХОІППО та керівництво й учителі Хмельницького ліцею № 17.

Особливу увагу було приділено аналізу стану загальної середньої освіти в регіоні в аспекті підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання. Деякі результати розвідок з даного питання було висвітлено на засіданнях колегії Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА.

Для регіональних досліджень було розроблено відповідне документальне забезпечення та інструментарій. Результати регіональних моніторингових і соціологічних розвідок отримали широке оприлюднення для користування керівними та педагогічними працівниками області. Вони розглядалися в рамках науково-практичних конференцій, а також були презентовані у вигляді наукових статей. Результати соціологічного опитування педагогів щодо ефективності управління в закладах загальної середньої освіти було використано при створенні посібника, який став лавреатом Одинадцятого всеукраїнського конкурсу наукових, навчальних і методичних праць з проблем післядипломної освіти в номінації «За практичну цінність» (автор Шевчишена О. В.).

Інститут продовжує **співпрацю з міжнародними організаціями, фондами:** Гете-інститутом (Німеччина), видавництвами «Хубер», «Клетт», «Лангеншайт», «Оксфорд», «Експрес Паблішінг», «Пірсон Едьюкейшн», «Кембридж», Міжнародним літнім інститутом вчителів англійської мови

(Канада), Гете-інститутом (Німеччина), Осередком розвитку освіти (Польська республіка), Німецьким товариством міжнародного співробітництва GIZ, Міжнародним Благодійним Фондом «Академія Української Преси», зі спілками поляків та учителів-полоністів Хмельниччини, налагоджено контакти з рядом закордонних громадських організацій та закладів освіти (товариство «Інтеграція Європа – Схід», м. Кельце, Республіка Польща; фундацією «Центрально-Європейська Академія навчання та сертифікації» (CEASC), м. Бидгощ, Республіка Польща; Університетом Суспільних наук, м. Лодзь, Республіка Польща).

Освітняни області під керівництвом працівників інституту продовжують реалізацію **всеукраїнських та міжнародних проєктів і програм**, зокрема:

міжнародних – «Афлатот» (соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку), Проекти Гете-інституту в Києві «Школи-партнери майбутнього» та «GI Kiev Forfbildung DAF Fur multiplikatoren in der Ukraine», «e-Twinning Plus», «Вчителі англійської мови – агенти змін!», «Організація роботи літніх мовних таборів», проєкт «100 пілотних шкіл України» (за підтримки міжнародних організацій та видавництва Кембрідж Юніверсіті Прес та ММ Паблікейшн), освітні проєкти «Міксіке в Україні» та «Матіфік в Україні», «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», «Навички 21 століття», програми виховної роботи з питань протидії торгівлі людьми, «10 Min School» з дистанційного навчання тощо;

всеукраїнських проєктів: «Моделювання та розвиток авторської школи в Україні», «Нова українська школа у поступі до цінностей», Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів, «Компола», «Школа сприяння здоров'ю», «Фінансова грамотність», «Лелека», інноваційних програм початкової школи, зокрема «Нова Українська школа», «Інтелект України» та ін.

Працівниками інституту розроблено та реалізується ряд проєктів обласного рівня, зокрема: «Розвиток національно-орієнтованої системи громадянської комунікації», «Розвиток інформаційно-ресурсного забезпечення системи сімейно-педагогічної комунікації» та інші.

Діяльність ОППО **висвітлювалась у веб-просторі** завдяки створенню єдиної інформаційної системи методичних служб області, удосконаленню сайту інституту (на якому через каталог освітніх сайтів охоплено 624 сайти освітньої спрямованості, що об'єднані у 10 категорій). Окремо створено та модерується безпосередньо працівниками інституту ще 42 сайти, тобто продовжується процес формування єдиного освітнього і науково-методичного середовища. Сприяють цьому вебінари, скайп-наради, е-форуми, е-конференції, блоги кафедр, центрів, окремих методистів, робота консультпунктів у інтернет-режимі. Постійне висвітлення діяльності інституту, досягнень педколективів, педпрацівників, педагогічного досвіду та проблем розвитку освіти в регіоні відбувається і через офіційну сторінку «Хмельницький обласний інституту післядипломної педагогічної освіти» (<https://www.facebook.com/XOIPPO>) у соціальній мережі Facebook та і через Фейсбук-спільноти («Реформа освіти – наше бачення», «НУШ Хмельниччини», «Дошкілля Хмельниччини», «Інформатики Хмельниччини»; «Освіта Хмельниччини: реалії»; «Директор школи ХХІ століття» та ін.).

Висвітлення діяльності ОППО здійснювалось і **у медійному просторі** обласною державною медіакомпанією «Поділля-Центр», міським муніципальним каналом «Місто», медіакорпорацією «Є», «33 каналом» та телеканалом «TV7+» (показано 17 окремих сюжетів про діяльність інституту або за участю його працівників), на шпальтах обласної газети «Подільські вісті», районних друкованих ЗМІ.

Такі основні здобутки інституту за рік, що минув.